

Loppuraportti

Tutkimus-, opetus-, innovaatio- ja kehityskeskus ”OYSTER”

Hankennumero: 28/2021

27.8.2021

Laatija: Timo Alalääkkölä

1. Projektin tausta, aihe ja tavoitteet

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri on päättänyt valmistella yhdessä Oulun alueen keskeisten toimijoiden kanssa kehitys- ja investointihankehakemuksen Suomen kestävän kasvun ohjelmaan kohdistuvaan rahoitushakuun, joka tämänhetkisten arvioiden mukaan avautuu vuosina 2021-2022. Kyseisen ohjelman rahoitus tulee EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF).

AKKE-rahoitetun Tutkimus-, opetus-, innovaatio- ja kehityskeskus ”OYSTER” -hankkeen tavoitteena oli edistää Suomen kestävän kasvun ohjelman kehitys- ja investointikohteen valmistelutyötä. Tärkeimmät tuotettavat sisällöt olivat:

- Tutkimus- innovaatio- opetus ja kehityskeskus OYSTER:in yleissuunnitelma
- OYSTER-keskuksen kilpailuedun havainnollistaminen
- Ehdotus eri liiketoimintamalleista

Lisäksi tavoitteena oli tuottaa alustava hankesuunnitelman runko myöhemmin avautuvaa rahoitushakua varten.

Edellä kuvattu valmistelutyö päätettiin hankkia kokonaisuudessaan ulkopuolisena ostopalveluna kilpailutuksen kautta valittavalta konsulttiyritykseltä.

2. Projektin toteuttaneet henkilöt

Hankkeen hallinnoinnista vastasi Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri. Hankkeen vastuullinen johtaja oli Pasi Parkkila. Projektipäällikkönä toimi Timo Alalääkkölä (PPSHP) ja muut projektiryhmän jäsenet olivat Minna Komu (BusinessOulu) ja Janne Ylitalo (BusinessOulu).

3. Aikataulu

Valmisteleva hanketyö aloitettiin jo ennen rahoituspäätöstä 1.2.2021. Hanketyö päättyi 30.4.2021.

4. Tuotokset

Heti hankkeen alussa kilpailutettiin hankkeen sisällöntuotannosta vastaava konsulttiyritys. Tarjouspyyntö lähetettiin kolmelle yritykselle (Spinverse Oy, Culmentor Oy ja Arxe Advisory Services Oy), joista kaksi jätti tarjouksen määrääjassa. Tarjousvertailun perusteella sisällöntuottajaksi valittiin Spinverse Oy.

Spinversen kolmihenkinen tiimi suoritti konsulttityönsä yhteistyössä projektiryhmän kanssa. Hankkeen kirjalliset tuotokset ovat seuraavat:

1. Desktop study OYSTER reference centers.pdf
2. OYSTER stage 1 interviews 210407.pdf
3. OYSTER stage 2 interviews summary final.pdf
4. OYSTER template for funding proposals.pdf
5. Pöytäkirja loppukatselmoinnista

Tuotosten loppukatselmointi pidettiin keskiviikkona 5.5.2021 Teams-kokouksena.

5. Arviointi

Hankkeen aikana Suomen kestäväen kasvun ohjelman rahoituksen osa-alueet (vihreä siirtymä, digitalisaatio, työllisyys ja osaaminen sekä sosiaali- ja terveystaloudet) ja niihin osoitettava rahoitus tarkentuvat jonkin verran. Varsinaisten rahoitushakujen yksityiskohtia ei kuitenkaan ollut hankkeen aikana saatavilla ja tämä aiheutti haasteen alkuperäisen suunnitelman mukaiseen rahoitushakemuksen sisällön laadintaan.

Hankkeessa onnistuttiin tuottamaan avainpartnereiden näkemyksiin perustuva ehdotus OYSTER-keskuksen toiminta-ajatuksista, liiketoimintamallista ja tarjoamasta. Alueen kilpailuetekijät pystyttiin tunnistamaan. Lisäksi hankkeen aikana toteutettujen haastattelujen ja selvitysten myötä tuli esille useita oivalluksia ja ymmärrys avainpartnereiden näkemyksistä ja tarpeista kasvoi. Suunta OYSTER-hankekokonaisuudella on oikea.

Kansainväliseksi referenssiksi olisi haluttu haastatella neljä Euroopassa sijaitsevaa innovaatiokeskusta. Halutuista keskuksista haastattelu onnistui vain yhden keskuksen (Karolinska Institutet) kanssa, muiden osalta referenssitutkimus toteutettiin ”kirjoituspöytätyöskentelyinä”. Vertailu auttoi mm. kilpailuedun tunnistamisessa ja yleissuunnitelman sisällön tuottamisessa.

OYSTER-toimintamalli ja konseptin yksityiskohdat vaativat vielä tarkennusta myös tämän hankkeen jälkeen. Hankkeen löydösten perusteella tulevien rahoitushakemusten tarkempi sisältö päätettiin tuottaa yhteistyössä partnereiden kesken työpajatyöskentelyä hyödyntäen. Loppuraportin kirjoitushetkellä tämä työ on jo aloitettu.

Loppuraportin liitteenä on esitetty hankkeen selvitysten myötä tarkentuneet OYSTER-sisällöt lähitulevaisuudessa avautuvia rahoitushakua varten.

Oulussa 27.8.2021

Timo Alalääkkölä

Projektipäällikkö

Liite 1. OYSTER Digital Health RDI Center of the Future -sisältökuvaus

OYSTER – Digital Health RDI Center of the Future

Ouluun perustetaan Euroopan johtava sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus-, testaus-, koulutus-, innovaatio- ja kehitystoimintaan keskittyvä OYSTER -keskus. Tulevaisuuden terveysteknologian ja palveluiden kehitystä kiihdytetään ainutlaatuisissa puitteissa hyödyntäen ja soveltaen 5G- ja 6G -huippututkimuksen tuloksia.

OYSTER – kehitys- ja investointikokonaisuus vastaa RRF rahoitushaun painopistealueisiin:

- Vahvistamalla **digitalisaatiota ja datataloutta** julkisissa ja yksityisissä SOTE-palveluissa, tuottavuus ja kustannustehokkuus paranevat, tulokset skaalattavissa kansainvälisesti.
- Tehostamalla **tutkimusinfrastruktuurien yhteiskäyttöisyyttä**, lisää TKI-intensiivisyyttä ja synnyttää uusia yrityksiä ja vientituotteita.
- Edistämällä **SOTE-palveluiden saavutettavuutta**, sekä uusien hoitomenetelmien kehitystä että asiakkaiden hoitoon osallistamista ja näissä vaadittavien teknologioiden (5G, 6G, IoT, AI) kehittämistä.

Kokonaisuus jakautuu viiteen osa-alueeseen:

- OYSTER Digital Health Solutions Arena (innovaatio- ja testaustoiminta):** Langattomien innovaatioiden kehittäminen terveydenhuollon tarpeisiin edistää ajasta ja paikasta riippumattomien terveysteknologian saatavuutta, sekä mahdollistaa erikoissairaanhoidon palveluiden ulottamisen terveyskeskuksiin.
- Kansainvälinen referenssikeskus - Tutkimus, kehitys ja kliininen laitetutkimus:** Virtuaaliympäristöjen tuominen osaksi tutkimus- ja kehitystoimintaa tarjoaa kiihdytyskaistan kotimaisten terveysteknologiainnovaatioiden kaupallistamiseen. Referenssikeskus tulee olemaan terveysteknologian sovellusalueen kansainvälinen ydintoimija, jonka asiakaskunta on maailmanlaajuinen.
- Koulutuskokonaisuus Knoppi 2.0 – virtuaalisuuden avulla vientituotteeksi:** Virtuaaliset koulutus- ja opetustapahtumat ajasta ja paikasta riippumatta kansallisesti, skaalattavissa myös globaalisti vientituotteeksi. Tulevaisuuden käden taidot koulutetaan virtuaalisissa ja yhdistetyn todellisuuden ympäristöissä.
- OYSTER – innovaatioiden kaupallistaminen yhteistoimintamalla hyödyntäen:** Tarvelähtöinen kehityshankkeiden toteutus laaja-alaisessa yhteistyössä kliinisen ympäristön ja ammattilaisten, langattomuuden osaajien ja infran sekä veturiyritysten kanssa mahdollistaa tehokkaan innovaatioiden tuotteistamisen ja kaupallistamisen vientituotteeksi.
- Tilat ja rakennusinvestointi linkittyen OYS 2030 uudistamisohjelmaan:** Globaalisti uniikki kokonaisuus. OYSTER kokoaa saman katon alle testauslaboratoriot, koulutus- ja simulaatiotilat, digitaalisen terveyden tutkimus- ja arviointiyksikön, tilat yritys- ja tukitoiminnoille mahdollistaen tiiviin yhteistyön langattomien teknologioiden klusterin kanssa.

Suunnitelma pohjautuu vahvaan oululaiseen osaamiseen:

- Oulu on maailman eturintamassa langattomien ratkaisujen (5G, 6G) kehittämisessä. Oulussa on vahva poikkiteollinen yhdessä tekemisen perinne (Oulun Innovaatio Allianssi, OuluHealth, AIF). Yhteistyöstä on saatu tunnustusta kansallisesti mm. Traficom 5G Momentum ja kansainvälisesti EU-komission Regiostars-tunnustus. Lisäksi Oulun yliopistollisessa sairaalassa on yksi maailman ensimmäisistä 5G testiverkoista.
- Oulussa on erittäin vahva digitaalisen terveyden yrityskehittäminen.
- Oulussa on kehitetty globaalisti ainutlaatuinen tarvelähtöisen yhteiskehittämisen toimintamalli terveydenhuollon ammattilaisille ja yrityksille, jossa OuluHealth Labs toimii todenmukaisena kehitysvaiheen testausympäristönä.
- Oululla on kansallinen vetovastuu Lääketieteen alojen opetuksen digitoinnissa ja harmonisoinnissa (MEDigi) sekä digitaalisten terveysteknologian palveluiden vaikuttavuusarviointissa (digi-HTA).
- Oulu on kansallisesti ja kansainvälisesti haluttu terveysalan yhteistyökumppani.